

Hogyan könyveljük és milyen bizonylat alapján a dolgozó miatt a munkáltató cégre kirótt közigazgatási bírság áthárítását a vétkes dolgozóra?

A téma eredeti címe: büntetés továbbhárítása

Beküldte: **sidoilona** , 11:11, 06/12/08

A helyes válaszért jár: 20 pont.

„Céges autóval közlekedett a munkavállaló, gyorsajtás miatt a céget megbüntették, erről megjött a közigazgatási bírságról szóló határozat.

A munkáltató a munkavállalóval ezt az összeget megtéríteti.

Kérdés:

1., A büntetés összegét hogyan könyvelem a főkönyvbe? Egyéb ráfordítás vagy közvetített szolgáltatás?

2., A dolgozó felé milyen bizonylatot állítok ki? Számlát kell kiállítani adómentesen? Azt hogyan könyvelem, milyen főkönyvi számlára?

Köszönöm a segítséget.”

A kérdésre adott válaszok a helyzet megítélése terén mutatkozó bizonytalanságokra is jól rámutatnak, ezért a hozzászóló többi fórumozó 2008.06.13-án 10:35-ig leadott érdemi válaszait is közlöm. (Gulyás István közgazdász-adószakértő. - Megjegyzés még: A #1, #2, ..jelek a válaszok sorszámait jelentik a honlapon. A zárójelben lévő, dőlt betűs, a válaszok szövegébe beszúrt megjegyzések Gulyás István [GI] közgazdász-adószakértőnek a válaszok olvasásakor azonnal felmerült közbevetett kérdései, megjegyzései.)

A válaszok:

#1 validitas

Válasz fórumtag válasza

„Szerintem egyéb ráfordítás, hiszen ez nem "saját nevében, de más javára" teljesített szolgáltatás. Ez egy büntetés, nem szolgáltatás.

Ezért számlát sem kell kiállítani, hiszen nem az Áfa-tv. hatálya alá tartozó szolgáltatásnyújtásról van szó. Kell róla egy felelős vezetői irat, ami a dolgozónak van címezve, és amelyben közli, hogy - mivel ez a büntetés az ő hibájából merült fel - kötelezi a dolgozót a megtérítésére. Azt pedig a T36 (munkaváll.kapcs.követelések) - K96 (egyéb bevételek). Majd vagy a béréből kerül levonásra, és akkor T471 - K36, vagy befizeti a pénztárba kp-ben, akkor pedig T381 - K36.

Üdv:Böbe”

Ezt a választ a kérdés feltevője elfogadta!

01:41 06/12/08

#2 **simke**

Válasz fórumtag válasza

„Sziasztok!

Nem tudom, hogy jól gondolom-e, de ebben esetben mivel nem a vállalkozás érdekében felmerült költség, ráfordítás, évvégén társasági adóalapot növelő tétel is lesz. Üdv Etus”

03:19 06/12/08

#3 **tothkornelia69**

Válasz fórumtag válasza

„Sziasztok!

Etus én úgy gondolom, abban teljes mértékben igazad van, ha egyéb ráfordításként számolom el a bírságot adóalapnövelő, de amikor a dolgozóval megtérítetem egyéb bevételként könyvelem, ez pedig adóalapcsökkentő tétel kell hogy legyen ez esetben. Ha csak az adóalapnövelést állítom a bevallásba, akkor gyakorlatilag a bírság összege után társ.adót fizetek.

Mivel ebben a helyzetben egy revízió megállapítást nem tud tenni, mert a ráfordításként elszámolt összeg=egyéb bevétel, összességében nem változtat az adóalapon, nem biztos, hogy foglalkoznék az adóalapkorrekcióval (vagy ha igen, akkor növelő és csökkentő tétel is!).

Üdv:Nelly”

.....

.....

12:22 06/13/08

#9 **M.Éva** válasza **validitas** üzenetére

„Teljesen egyetértve, annyi finomítással, hogy én akkor, amikor a dolgozónak előírom, a T36-K86 -ot használnám, és Tao-nál már nem kell figyelni.

Üdv:Éva”

07:50 06/13/08

#10 **validitas** válasza **simke** üzenetére

„Szia Etus!

Társ.adóalapot növelő tétel akkor lenne, ha csak a ráfordításban szerepelne, de nem hárítaná át a dolgozóra. Üdv: Böbe”

10:34 06/13/08

#11 **validitas** válasza **M.Éva** üzenetére

„Szia Éva!

Így is lehet, bár sztem a ráfordítás legyen ráfordítás, a bevétel meg bevétel. Üdv: Böbe”

10:35 06/13/08

#12 GIN (Gulyás István)

Válasz fórumtag válasza

„Sziasztok!

I. A kérdés felvezetője szerint „...a céget megbüntették...” (nem a munkavállalót!), „...erről megjött a közigazgatási ... határozat.” Ha ez a határozat még nem jogerős, mert pl. megfellebbezték, akkor még nincs bírság, nincs mit könyvelni, sem „áthárítani.” Amikor a határozat jogerőre emelkedett, csak azzal a nappal keletkezik a „cégnek” bírság megfizetésére kötelezettsége - előbb nem! Tehát a bírságoló határozat jogerőre emelkedésének napján következik be az első könyvelendő gazdasági esemény:

1. Az X cég Y Ft bírság megfizetésére kötelezett Z napon belül.

(Nagyon fontos tehát! Az X cég az, aki a bírság megfizetésére kötelezett, és nem a gyorskijárat munkavállalója – hiszen a bírságoló határozat nem a dolgozót kötelezi fizetésre, hanem a munkáltatóját, az X céget.)

Az 1. gazdasági esemény könyvelési bizonylata maga a bírságoló határozat. Bizonylatszám lehet, pl. annak belső iktatószáma vagy a határozat száma, esetleg az ügyiratszám.

Az 1. gazdasági esemény könyvelése:

T86 Egyéb ráfordítások – K46x Költségvetési befizetési kötelezettségek; azaz: Y Ft bírság előírása az X cég kötelezettségeként és egyéb ráfordításaként.

(Nota bene! Azért kell első gazdasági eseményként a cég kötelezettségeként előírni a bírságot, mert mint azt már fentebb említettem, a határozat jogerőre emelkedése pillanatától - s csakis attól kezdve és nem előbb – áll fenn a cég fizetési kötelezettsége, aminek kiegyenlítése a jogerőre emelkedés pillanatában még nyilván nem következhetett be. Viszont amíg a határozat nem jogerős, addig – hiába tudjuk, hogy lesz bírság - jogi és számviteli-jogi értelemben egyaránt még valójában nincs a cégnek kötelezettsége, s addig nem is könyvelhetünk semmit! Ám a jogerő után először csak kötelezettséget könyvelhetünk, s azt is nyilván csak az X céggel szemben!)

Ezt követően – akár „áthárítja” (valójában ez kártérítési követelés lesz az X cégnek a vétkes dolgozóval szemben) dolgozójára a cég a bírságot, akár nem – a késedelmi kamat elkerülése céljából a második gazdasági eseményként általában a bírság X cég általi kiegyenlítése fog bekövetkezni.

A 2. gazdasági esemény könyvelési bizonylata nyilván a megfelelő bankkivonat, mely kommentben hivatkozik a bírságoló határozatra.

Az 2. gazdasági esemény könyvelése pedig nyilván:

T46x Költségvetési befizetési kötelezettségek – K384 Elszámolási betétszámla.

Ha a munkavállaló elismeri, hogy a bírságot az ő vétkessége miatt szabták ki az X cégre, avagy pl. bíróság ezt jogerősen megállapítja, akkor, de csakis akkor, a harmadik gazdasági esemény a dolgozóval szembeni követelés előírása lesz, amely – mint számviteli értelemben vett gazdasági esemény – független az 1. és 2. eseménytől, hiszen nem biztos, hogy az 1. és 2. után egyáltalán bekövetkezik!

A 3. gazdasági esemény könyvelési bizonylata vagy a dolgozói károkozást és vétkességének minőségét elismerő nyilatkozata, vagy a dolgozót kártérítésre kötelező jogerős bírósági, stb. határozat lesz.

A 3. gazdasági esemény könyvelése:

T36 Egyéb követelések – K96 Egyéb bevételek; azaz az X cég P forintot követel dolgozójától, mely egyéb bevétele az X cégnek, ahol $P \leq Y$, mert a dolgozó nem mindig kötelezhető a teljes Y kárösszeg megtérítésére. (Ennek miertjét ld..alább!)

A negyedik gazdasági esemény, ha a 3. már megtörténhetett, nyilván a kár megfizetése, vagy pl. a bérből való levonása.

Így a 4. gazdasági esemény könyvelése értelem szerűen:

T381 – K36 vagy T471 – K36.

II. Mint azt fentebb jeleztem, a dolgozó nem minden esetben, és nem akármilyen procedúra mellett kötelezhető a teljes kárösszeg megtérítésére – ezt érdemes szem előtt tartani. Erről többet tudhatunk meg a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvényből (Mtk.), mely a munkavállaló kártérítési felelősségéről – egyebek mellett - kimondja:

„166. § (1) A munkavállaló a munkaviszonyából eredő kötelezettségének vétkes megszegésével okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik.

(2) A munkavállaló vétkességét, a kár bekövetkeztét, illetve mértékét, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania.

167. § (1) Gondatlan károkozás esetén a kártérítés mértéke a munkavállaló egyhavi átlagkeresetének ötven százalékát nem haladhatja meg.

(2) Kollektív szerződés vagy munkaszerződés a károkozás, illetve a károkozó körülményeire, így különösen a vétkesség fokára, a károkozás jellegére, gyakoriságára, valamint a munkavállaló beosztására tekintettel a kártérítés mértékét az (1) bekezdéstől eltérően is szabályozhatja.

(3) A kártérítés mértékét a munkaszerződés legfeljebb másfél havi, a kollektív szerződés legfeljebb hathavi átlagkeresetig határozhatja meg; ettől érvényesen eltérni nem lehet.”

Nos, ezért írtam, hogy $P \leq Y$!

III. Az előzőek alapján az is nyilvánvaló, hogy a dolgozói kártérítés nem lehet közvetített szolgáltatás, már csak azért sem, mert itt (a pénzen kívül) semmilyen, a klasszikus értelemben vett szolgáltatás nem közvetítődik, hanem a dolgozó egyszerűen megtérít (ha megtérít) egy a cégénél keletkezett kárt azért, mert az, az ő vétkes magatartása miatt merült fel – ennyi!

IV. Fontos még! Mert a munkavállaló megtéríti a munkáltatóra kiszabott bírságot (akár ha egészében is), mint okozott kárt, pusztán azért a bírságot nem lehet kivenni a TA alapot növelő tételek közül, ugyanis a vonatkozó törvény ill. a kógens 8. paragrafusa ilyen lehetőséget egyszerűen nem enged meg! Hiszen a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao.tv.) 8. § (1) bekezdése szerint: „Az adózás előtti eredményt növeli: ... e) a jogerős határozatban megállapított bírság, ...” - s ez alól a bírság áthárítása kivételként nincs megjelölve. De e §-ban, és a Tao.tv.-ben másutt sincs olyan kitétel sem, hogy mondjuk „Nem növeli az adózás előtti eredményt a jogerős határozatban megállapított bírság, ha azt másra áthárították.” Továbbá a csökkentő tételek között,

de a Tao.tv.-ben másutt sincs olyan előírás sem, hogy teszem azt: „Csökkenti az adóalapot az adózóra jogerős határozatban kiszabott bírság, ha azt másra áthárította.” Tehát a T36 – K86 opció szakmai nonszensz. Azért, mert egyrészt, az itt a IV. pont alatt kifejtettek

szerint a Tao.tv. nem engedi meg a jogerős bírság adóalapsökkentő tételek közül való „kiiktatását”,

másrészt, mert a valósággal szemben a T36 – K86 csökkenti az egyéb ráfordítás mértékét, és alkalmazása esetén, a valóságtól eltérően, a bírság megtérítésekor nem jelenik meg az egyéb bevétel megfelelő összege (ez sérti a számviteli törvény 15.§-ában megfogalmazott teljesség, valódiság és összemérhetőség elvét!).

Ugyanakkor a bírságolt X cég a munkavállaló miatt felmerült TA többletet is, mint megtérítendő kárt természetesen követelheti károkozó dolgozójától az Mtk. 166. §-a szerinti bizonyítottság esetén és a 167.§-ban már fentebb említett maximumértékeket betartva.

Remélem segíthettem!

Üdv:

Gulyás István
okleveles közgazdász
adószakértő

Kontakt: www.ginprofessional.hu ”

Ezt a választ a kérdés feltevője elfogadta!